

Nummer : R25.077

Onderwerp : Beleidskader Maatschappelijke Ondersteuning

Aan de raad

Inleiding

Gemeenten hebben op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) de verplichting om periodiek een plan vast te stellen met betrekking tot het door het gemeentebestuur te voeren beleid met betrekking tot maatschappelijke ondersteuning. Het vorige Beleidskader was opgesteld voor de periode 2021-2025, daarom wordt nu het nieuwe Beleidskader Maatschappelijke ondersteuning 2026-2030 ter besluitvorming voorgelegd aan de raad.

Sinds de invoer van de Wmo 2015 heeft gemeente Bladel twee eerdere beleidskaders gekend. Tijdens de looptijd van het eerste beleidskader (2016-2021) waren de eerste jaren vooral gericht op een soepele overgang van taken vanuit het Rijk naar gemeente, waarna ervaring werd opgedaan om de taken verder uit te werken, door te ontwikkelen en te transformeren. Tijdens de looptijd van het tweede beleidskader (2022-2025) is verder ingegaan op ontwikkelingen binnen de maatschappelijke ondersteuning zoals toename in aantallen en complexiteit, vergrijzing, invoering van het abonnementstarief, multiprobleem casuïstiek, multidisciplinaire samenwerking, integraliteit en zorg en veiligheid. Ontwikkelingen die, zoals we zien in de evaluatie van dit beleidskader (bijlage 1), in 2025 nog steeds in meer of mindere mate het werkveld van de Wmo bepalen.

Bij het opstellen van de Brede Visie Welzijn in 2024 is de wens uitgesproken om te werken met minder losse kleinere beleidsstukken. Eerder werd bij de evaluatie van het mantelzorgbeleid in 2022 al de aanbeveling gedaan om bij het herzien van het beleidskader Maatschappelijke Ondersteuning in 2025 het mantelzorgbeleid hierin op te nemen. Uit de recente evaluatie van het ouderenbeleid (bijlage 2) blijkt dat ook dit beleid niet op zichzelf staat. Het heeft verbanding met onderdelen die in het beleidskader Maatschappelijke Ondersteuning aan bod komen. Door de aanbevelingen vanuit het ouderenbeleid over te nemen in dit beleidskader, ontstaat een totaaloverzicht van beleid dat elkaar raakt en versterkt. Veel raakvlakken en verbandingen zien we daarnaast bij het vrijwilligersbeleid. Het nieuwe Beleidskader Maatschappelijke Ondersteuning 2026-2030 borduurt daarom niet alleen voort op de ontwikkelingen uit het vorige beleidskader, aangevuld met nieuwe ontwikkelingen, maar neemt de relevante inhoud van het mantelzorgbeleid, ouderenbeleid en vrijwilligersbeleid op. Het beleidskader sluit inhoudelijk aan bij de Brede Visie Welzijn door het gebruik van de zelfredzaamheidspiramide en de link met de visielijnen en uitvoeringslijnen. Hierdoor komen we tot een beknopt beleidsstuk met een integrale kijk op de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en aangrenzende thema's.

Voorstel

1. 'Beleidskader Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Bladel 2026-2030' vast te stellen.
2. 'Beleidskader Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Bladel 2022-2025', Visiedocument '(Voorbereiden op) ouder worden in gemeente Bladel', 'Mantelzorgbeleid gemeente Bladel 2019-2020', en 'Vrijwilligersbeleid 2019+' in te trekken.

Team:
ONT

Behandelend ambtenaar:
Loes Beekman

Telefoonnummer:
0497-361636

Beoogd effect

Het beoogd effect van het beleidskader Wmo is dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig kunnen deelnemen aan de samenleving, met passende ondersteuning waar nodig. Daarbij wordt opvolgend gekeken naar eigen kracht, sociaal netwerk, algemene en voorliggende voorzieningen en maatwerkvoorzieningen.

Argumenten

1.1 Gemeenten zijn wettelijk verplicht beleid te maken aangaande maatschappelijke ondersteuning.

In de Wmo 2015 staat dat gemeenten periodiek een plan moeten vaststellen waarin beschreven is hoe zij de maatschappelijke ondersteuning vormgeven. Het uitgangspunt volgens de wet is dat 'zelfredzaamheid en meedoen de verantwoordelijkheid zijn van mensen zelf, maar gemeenten zijn gehouden om beleid te maken ter ondersteuning van mensen die niet volledig zelf kunnen voorzien in hun zelfredzaamheid en participatie. De Wmo 2015 stelt een aantal eisen aan een 'beleidsplan maatschappelijke ondersteuning' dat door de gemeenteraad moet worden vastgesteld. Het Beleidskader Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Bladel 2026-2030 voldoet aan deze wettelijke eisen.

1.2 Het beleidskader sluit aan bij de visie van de Wmo 2015

Dit beleidskader borduurt voort op de visie van de Wmo 2015, waarbij het uitgaan van de eigen kracht en eigen verantwoordelijkheid centraal staat. Bij het bieden van ondersteuning kijkt gemeente Bladel eerst naar de eigen kracht van inwoners. Wat kan deze persoon zelf doen om de door hem/haar ervaren problemen op te lossen. Daarna wordt besproken of het sociaal netwerk van die persoon hem/haar zou kunnen ondersteunen. Vervolgens worden de mogelijkheden binnen algemene en collectieve (vrij toegankelijke) voorzieningen bekeken. Pas wanneer er binnen deze oplossingsrichtingen geen oplossing kan worden gevonden zet de gemeente een maatwerkvoorziening in. Het beleidskader opgebouwd aan de hand van de zelfredzaamheidspiramide, met daarin 4 lagen: Eigen kracht, sociaal netwerk, algemene en voorliggende voorzieningen en maatwerk.

1.3 Het beleidskader sluit aan bij de Brede Visie Welzijn

In de Brede Visie Welzijn en bijbehorend uitvoeringsplan komt integraliteit in het Sociaal Domein uitgebreid aan bod. Het uitvoeringsplan heeft 6 uitvoeringslijnen. Enkele van deze uitvoeringslijnen (Lokale Inclusie Agenda, Optimaliseren toegang, Informatievoorziening en (digitale) sociale kaart) bevatten doorontwikkelingen van acties die eerder in het Beleidskader Maatschappelijke Ondersteuning stonden. Omdat deze acties in het uitvoeringsplan Brede Visie Welzijn zijn opgenomen en hier in brede context bekeken worden, worden ze in dit beleidskader alleen kort benoemd. Ook ambities die wel uitgebreider zijn uitgewerkt in het nieuwe beleidskader zijn in lijn met de inhoud van de Brede Visie Welzijn.

1.4 Het beleidskader borduurt voort op ervaringen uit het vorige beleidskader, met oog voor leesbaarheid, lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen en oplopende kosten

Elementen uit het vorige beleidskader die positief zijn geëvalueerd zijn opnieuw opgenomen in het nieuwe beleidskader. Het beleidskader is beknopter en toegankelijker opgesteld, zodat het beter leesbaar is voor inwoners. Ontwikkelingen m.b.t. de Brede Visie Welzijn, respijtzorg, data, toezicht, wonen met zorg, veiligheidscasusístiek en zorgwekkend en/of onbegrepen gedrag zijn in het beleidskader opgenomen. Ook is er meer aandacht voor algemene voorzieningen. Goede algemene voorzieningen kunnen tegelijk de drempel naar hulp voor inwoners verlagen en kosten van dure indicaties besparen.

1.5 Het beleidskader heeft een budgetneutraal en overzichtelijk financieel kader

Met de komst van het nieuwe beleidskader komt ook een nieuw financieel kader. Voor dit financieel kader is geen aanvullend budget nodig. De huidige middelen zijn opnieuw en overzichtelijk verdeeld over de vernieuwde ambities

1.6 De Adviesraad Sociaal Domein Bladel adviseert positief

De evaluaties van het 'Beleidskader Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Bladel 2022-2025' en het visiedocument '(Voorbereiden op) ouder worden in gemeente Bladel' zijn doorgesproken met een afvaardiging van de Adviesraad Sociaal Domein. Het nieuwe beleidskader

is vervolgens gepresenteerd en besproken in de adviesraad. Hierop heeft zij formeel advies gegeven. De Adviesraad Sociaal Domein heeft positief geadviseerd over het beleidskader en opmerkingen die door de adviesraad ter vergadering zijn gemaakt, zijn meegenomen in de definitieve versie die nu voorligt. Het advies is opgenomen als bijlage bij dit voorstel.

2.1 De wens voor minder losse beleidsstukken wordt ingewilligd

De wens voor minder losse beleidsstukken, die is uitgesproken in het traject richting de Brede Visie Welzijn, wordt ingewilligd door het Mantelzorgbeleid, Ouderenbeleid en Vrijwilligersbeleid op te nemen in het nieuwe beleidskader. Dit bevordert daarnaast de integraliteit en zorgt ervoor dat alle onderdelen met regelmaat en in samenhang geëvalueerd worden.

Financiën

Voor dit financieel kader is geen aanvullend budget nodig. Huidige middelen zijn opnieuw en overzichtelijk verdeeld over de vernieuwde ambities

Communicatie

Wanneer het beleidskader wordt vastgesteld zal dit bij betrokken partijen onder de aandacht worden gebracht. Over afzonderlijke ambities, zoals de mogelijkheid tot subsidieaanvraag voor burginitiatieven, zal doorlopend gecommuniceerd worden.

Uitvoering

Na vaststelling van het beleidskader zullen de komende jaren de activiteiten uit het beleidskader worden uitgevoerd (in samenspraak met de betrokkenen / maatschappelijke organisaties). De planning in het uitvoeringskader wordt gebruikt om de voortgang te bewaken. In 2027 vindt een tussenevaluatie plaats en in 2029/2030 wordt een eindevaluatie gedaan.

Bladel, 4 november 2025

Burgemeester en wethouders van Bladel,

de secretaris,

de burgemeester,

Bijlage(n)

01. Ontwerp-besluit (25.23555)
02. Beleidskader Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Bladel 2026-2030 (25.23576)
03. Bijlage 1: Evaluatie beleidskader MO 2021-2025 (25.23578)
04. Bijlage 2: Evaluatie ouderenbeleid gemeente Bladel 2019-2025 (25.23577)
05. Advies ASD Beleidskader MO 2026-2030 (25.23579)